

NUM. 995

BARCELONA 4 DE FEBRER DE 1898

ANY 20

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MÍTIC, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

DAVANT DEL LICEO

—¿Que vas de nyébit?

—No, jo no 'n vaig, que 'n soch de debò. Vosaltres si que aneu de condes.... y sou tant nela-canvas com nosaltres nardonam

ELS QUE SE 'N VAN

LO MESTRE DEMAY SCHENBRUNN

Moltas personas que l' havian conegut en sos bons temps lo tenian per mort, y no obstant vivia. La senmana passada va pasar á millor vida.. Per ell si que pot dirse així, puig millor vida que la que tingüe en la terra, l' ha de trobar, si es cert que n' hi ha un' altra.

Passá prop de mitj sicle component música y recullint decepcions. Si es cert que ls que tenen enemichs son els que valen, Demay de Schenbrunn havia de valer molt, puig d' enemichs n' hi sobravan. Veritat es qu' ell feya tot lo possible per crear-se's. La seva llengua afilada no perdonava a ningú, sobre tot als necis que tant abundan en lo mon. Molts cops ab una frasse aguda ls pulverisava.

Y així anava vivint component música, veientse á cada punt estafat per las empresas, robat alguna vegada per sos colegas, trobantse casi sempre ab que li segavau l' herba sota ls peus, y ell cobrantse l' seu trall, ja que no ab diners, ab la satisfacció d' expelir verí, pero verí sabrés per lo càustich, y ab lo convenciment intim del seu valer y de la seva mala estrella, empenyada fatalment en que may se li havia de fer justicia.

Y així aquell home ressech y fort com un cep ha viscut fins á l' edat de 82 anys, dos cops enterrat en vida, segons ell deia: la primera, al any 41 ab motiu de haverse'n vingut á Barcelona, deixant á Paris ahont residia y comensava á obrirse camí; la segona á l' any 82, quan cansat de tanta brega, abandonà la carrera musical y's resignà a acceptar una trista plassa d' escribent supernumerari del Ajuntament. Pero en aquests últims anys ni aquest càrrec podia ja desempenyar: era massa vell.

¡Qui havia de dir que acabaria així aquella criatura filla de dignataris del imperi austriach, que á l' any 16 era batejada ab tanta pompa, vestida ab los arreus que havian servit pel rey de Roma, en lo castell imperial de Schenbrunn!

La deidat de la Música l' seduhi desde jove y l' llansá á las borrascas de la vida bohemia tan grata als homes del seu temps. D' aquí la seva estancia á

Paris, ahont á l' edat de 17 anys ja componia pes-sas de ball, llegendas, escenes, romansas, cansóns, couplets, etc., etc.; obras qu' eran executadas ab èxit en los concerts públics.

En son llibre de memorias, curiosament anotat, parla de sa segona producció, qu' era una quadrilla titulada: «*Les jeux enfantins*.» Lo seu mestre *Philippe Musard* li va dir:—Estudhi y no perdi temps component quadrilles. «Vaig obehirlo—afegeix—y poch temps després lo meu mestre componia sobre ls mateixos motius la quadrilla: *Le jeune âge*. M' havia robat l' idea!»

Un' altra obra que va donarli un resultat mes agradable. «*Les Estudiants de Paris*, quadrille, executée au *bal de la Chaumière*. Mrs. et Mmes. les Etudiants s' étant mis á chanter á haute voix les paroles de leurs chansons, la police defendit l' execution du quadrille.» En la casilla de *Produits* hi continua la següent nota: «Mesdames les Etudiants se chargeren de consoler l' auteur (avec succès.)

Lo llibre de memorias del mestre Schenbrunn, pinta en forma concisa certs costats de la vida teatral y artística de Barcelona desde l' any 41 al 83. Les petites miserias, las rivalitats, las intrigas, la poca formalitat de algúns empressaris, la falta d' escrupuls de certs músics, l' explotació inqua del talent agé, tot ho deixá consignat sense pels á la... ploma.

Així, parla de un ball mimich en 2 actes, estrenat ab èxit al Teatro Nou l' any 45 pel qual li pagaren 100 pessetas. Y afegeix: «El copista ganó 20 pessetas más que yo.» Un altre ball mimich executat al Liceo l' any 50, li valgué també 100 pessetas, y encare per cobrarlas hi hagué de intervenir lo governador de la província. «El copista—afegeix—ganó 190 pessetas.»

Un altre—«N.º 20.—*La linda Castellana*, paso español compuesto por encargo de la *Nena Perea*. No queriendo pagar tuve que citarla, pleiteamos; pero como los que sabían que ella me lo había encargado no quisieron tenerlo presente, la *Nena Perea* fué absuelta. La Escribanía pagada por debajo mano por el amante, fingió perdonar los gastos á ambas partes. La música quela misma *Nena* bautizó de *Linda Castellana* llegó á manos de Oudrid, que tuvo á bien copiar toda la parte 1.ª para el paso que compuso bajo el título de *La Poderosa*. Tan pronto como lo supe hice publicar mi *Linda Castellana*, la dediqué al *Maestro D. Cristóbal Oudrid*, dándole las más expresivas gracias por la honra qu' me hacía de copiar mi música.» (Segueixen algunas altres revelacions que no copio per son caràcter massa intim.)

Y al arribar aquí no vindrá mal un' anècdota xistosa:

Una primera bailarina li encomaná un ball: com era natural tractà de cobrarlo, y mentres la bailarina l' enviava á l' empresa, l' empresa l' enviava á la bailarina. Ab tot això no cobrava. Vingué l' hora de l' execució y l' mestre Schenbrunn qu' en l' orquestra tocava las timbalas, alterà l' temps, y ja 'm tenen la bailarina completament destorotada. Escandal, reclamacions. Contestació del mestre:

—Com que aquesta música es meva 'n faig lo que 'm dona la gana, y dich qu' es meva perque ningú me l' ha pagada.

Així las gastava.

En un certamen del Liceo guanyá l' primer premi per la seva sinfonía *Sic vos non vobis*; pero á causa de ser extranger no li pogué ser adjudicat. «No importa—contestà l' mestre—dongoiu al que

vinga després. Jo m' contento ab l' honra que m' dispensa l' jurat, fentme justicia »

Un *Tedeum* escrit per encàrrec del Ajuntament cantat ab gran èxit al acabarse la febre groga, no pogué ser reproduhit, ab tot y que tothom lo demanava al terminar lo cólera del 85, per baixas intrigas ensenyoridas de la Catedral.

L' òpera *Iolanda*, encomiada pel gran Clavé en un article que veié la llum á *La Muntanya de Montserrat*, no arribá á representarse, á pesar de las influencies de D. Víctor Balaguer, autor de la lletra, y mestre tant ministre, que s' havia empenyat en que s' posés en lo *Teatro Real* de Madrid. Lo mestre, al últim, veient defraudadas totas sas esperansas, feu cubrir la partitura ab un drap negre y voltada de quatre llums la doná per difunta.

Escrigué variás sarsuetas, algunas de las quals com *El viaje de las 100 doncellas* y *Lo pot de la confitura* siguieren representadas ab èxit en lo Tivoli. Una nit l' empresa l' obsequiá ab un benefici, que segons la fulla de contaduría li produví la suma de 66 rals y mitj.

Res mes terrible que l' balans del seu trball de compositor consistent en 182 obras. A París, diu, ab un any escds, vaig guanyar 612 franchs. A Barcelona, després de 44 anys de haver donat obras que foren sempre aplaudidas y celebrades per la premsa en general y de haver guanyat premis en certámens, los meus trballs de compositor m' han valgut 6.684 pessetas 89 céntims.—Termé mitj anual: Pessetas 151'92 $\frac{12}{44}$ 6 $\frac{8}{11}$.—Y encare diuhens que tinch fama á Barcelona! ¡Qué serfa, donchs, si no 'n tingüés! Tant-de-bó que m' haguessen pres per burro.... Tal vegada podría pasturar ab els altres, y sent del gremi no m' haurían tirat cossas »

Ab aquestas paraules brutalment amargas está resumida la existència y pintat lo caràcter de 'n Schönbrunn.

En la conversa tenia frases agudas, que deixavan clavat. Un mestre petit y revanxinat passava per la Rambla.—Miri'l mestre B.—li digueren. Y ell contestà de repent y en francès:—Maitre, maitre.... ¡Centimètre!

Lo titul de *Centimètre* ja no se l' va treure mai mes.

Ab escàndol veia que s' dongués lo titul de mestre á qualsevol. En certa temporada no passava per la porta del Tivoli sense borrar ab la brasa del cigarro lo nom de mestre adjudicat al director de orquesta. Per cert que l' Ignasi hi tenia cada incondol!

Alló de que l' *Africana* tal com se posa al Liceo de Barcelona es un' òpera en quatre actes y un arbre es un xiste de 'n Schönbrunn. Y com aquest ne deya molts.

Cap al últim del tan citat llibre de memorias, hi figura un petit article titulat: *El porque no hice carrera*.

Conta que trobantse contractat á Valncia, un sacerdot, Mossén F. C., vicari de la iglesia de J y avuy rector de S, caprovechando mi ausència se atrevió á proponer á mi Esposa (de parte de algún señor de la Sociedad de beneficencia de San Vicente de Paul) que vendiese á mi hija mayor que tenía entoncs 14 anys, que aquel Sr. muy religioso, hombre de bien y rico, pondria los demás niños en un colegio y que entoncs me protegerfan. En cuanto á mi Esposa añadia el repetido vicario:—Podría usted tener un Protector, un hombre discreto como yo. Su marido no sabría nada. (Textual).

LA FESTA DE LA SENMANA

Anda, Candelera,
ja pots riure bé;
això dels *Te-Deums*
deu dar molt diné.

«Sin decir cuál fué la contestación de mi digna Consorte, bastará decir que *no tuve protección*.»
«Y cóm l'estimava á la seva esposa, nna catalana de rassa d'únic dona capás—deya ell—de comprendre y de portar lo meu génit.» Com una criatura plorava, quan la va perdre, á una edat ja molt avansada.

D'ella n'tingué vuit fills: als set primers, l'genialitat de músich! á casa seva 'ls nomenava ab las set notas del pentagrama: Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si. Quan vingué l'últim, o siga l'vuyté, li posá *Do de l'octava*.

Aixís ab los ignocents consols de la vida doméstica s'compensava l mestre de las cruel amarguras que li produhia la seva existencia de compositor desgraciad y mal comprés.

P. DEL O.

LAS QUE HO ENTENEN

No va en lloch, no surt de casa,
no enrahone ab ningú un mot;
pero veu sempre La Esquella
y está enterada de tot.

L' HOME IDEAL

Si en mí us fixeu, gentils donzelles
m' heu de coneixe al cap de poch.
Soch jove, ardit, de faccions bellas,
de cos esbelts y ulls plens de foch.
Soch l'ideal que en vostra pena
teniu imprés, el rich hereu
d' una fortuna gran, immensa.
¿No'm coneixe?

Jo soch aquell qu' entrada frànca
en vostra alcova sempre tinch
si quan la son els ulls vos tanca
enamorat á veureus vinch.
D'amor fervent me feu ofrenas,
y obrintme el cor me confieu
las alegrías y las penas.
¿No'm coneixe?

Per llochs ombríus y misteriosos
en nits de lluna ab mí heu estat,
y sota 'ls arbres usfanosos
á frech de llavis hem parlat,
sentint del ayre la armonia,
perfum de flors per tot arreu,
y ubriagantnos de poesia.
¿No'm coneixe?

Aparellats, moltes vegadas,
jugant festós ab vostres rulls,
entre sospirs y ardents besadas
y emmirallantme en vostres ulls,
jo us he jurat donar la vida
per vostre amor, y ab tendra veu
vos he promés plaher sens mida.
¿No'm coneixe?

Quan me teniu, com ab forts lassos,
empresonat més dolsament
ab el dogal d'ls vostres brasos,
y repenjat languidament
al pit tebió y blanch com els lliris,
me desvaneixo... y desperteu
en mitj d'espasmes y deliris.
¿No'm coneixe?

QUIMET.

MUSICA CARITATIVA

¡Quin horror!...
La inundació ha sigut espantosa. Los detalls que poch-á-poch van arribant, esgarrifan. Pobles completament arrasats, ponts romputs, camps colgats d'arena, camins destruïts, arbres arrencats per la corrent, cullitas perdudes.... Un coro de plors, llàgrimas.... y malediccions qu'espanta.... Mil bocas que demanen pa.... un núvol de brassos qu'esperan feyna....

Nó; ne es possible deixar á questa pobra gent abandonada á las sevas forsas. Per caritat, per humanitat, per deber s'ha de corre immediatament á remediar tanta miseria.

—Donya Clotilde, ja deu sapiguerho. Los ayguats d'aquests días han deixat sense pa á innumerables personas. S'ha obert una suscripció per acudir á las necessitats del moment, y esperém que vosté....

—Ho sento molt, pero 'ls temps están mals, que ab tot y la meva bona voluntat, m' es impossible....

—Potser mes avall....

—Donya Amelia, li agrahiriam que contribuïs á la suscripció que s'ha obert per auxiliar á las pobres víctimas de las últimas inundacions....

—Ay! Sento haverlos de dir que las circumstancies no'm permeten donar un céntim.—

A un'altra porta.

—Donya Cándida, veniam per veure si tindria la

A PENDRE 'L SOL

Més que 'l rey y més que 'l papa,
hi va aquell que no te capa.

bondat de donar alguna cosa per socorre á aquests infelisos que á conseqüència dels darrers temporals han quedat sense pa y sense abrich....

—¡M' es impossible! ¡Van tan malament las cosas! ¡Se cobra ab tanta dificultat! ¡Las rendas han baixat d' una manera tan espantosa!....

Está vist; per àquest camí no reculliré res. Los camps se quedarán cuberts d' arena, las casas arruinadas, arruinadas continuarán, y al que no tingui per menjar no li quedará mes recurs que morirse de gana.

¿Qué fer, donchs?

—Una capta pels carrers? La gent muda de camí 6 diu que no porta menuts.

—Acudir á las corporacions?.... ¡Están tan ocupadas ab la política!....

—A las societats literarias?.... ¡A no ser que oferixi versos!....

—Una ideal Donaré un ball; un gran ball de gala, patrocinat per les autoritats y organiat per la juventut florida.

Anunci al canto:

«Gran baile á beneficio de las víctimas de las recientes inundaciones. Salón alfombrado, espléndida iluminación, orquesta formada por eminentes profesores, ramaletes de flores para las señoras y señoritas que asistan á la fiesta.»

Fa apenas mitj' hora que s' ha publicat l' anunci y....

—¡Pam! ¡pam!

Es donya Clotilde que vé á buscar tarjetas. Las sevass nenes s' han enterat del objecte benéfich del ball, y, cóm son tan caritativas.... y tenen tan bon cor.... y las desgracias del próxim las impresionan d' una manera tan fonda....

Darrera de donya Clotilde s' presenta donya Amelia, y á continuació donya Cándida, y seguidament altras y altras donyas, que al divulgarse l' anunci del gran ball *á beneficio de las víctimas de las recientes inundaciones*.... han sentit vibrar de sopte la fibra caritativa del seu cor y no han pogut resistir al desitj de anar á demanar unes quantas tarjetas.

—Y aixó que 'ls temps están mals, y aixó que las circumstancies no permeten gastar un céntim, y aixó

que las cosas van tan malament y las rendas han baixat d' una manera espantosa!....

Ecce humanitat!....

Lo fet será tot lo que vostés vulguin; pero es absolutament exacte.

—La caritat espontánea, sincera, desinteressada; la verdadera caritat que surt del cor y practica 'l bé pel bé?.... S' ha extingit, se n' ha perdut la mena.

—La caritat calculadora, que dona una pesseta, pensant mes qu' en los infortunis que remediará, en los fochos artificials que está organisant la *comissió*? Aquesta es la caritat vigent, la caritat que's practica avuy dia.

Diumenge una numerosa comitiva va sortir per aquests carrer captant pels pobles arruinats per les inundacions.

—¿Qué va recullir?

Unas quantas pessetas, una cantitatridicula; la

MURMURACIONS

—¿Qué t' han dit á l' Arcaldia?

—Que no 'n poden fer de caritats; que necessitan els quartos per Te-Deums y cosas així.

MOSTRUARI

¡Au! Tribéu y remenéu!
Originals, ben pintadas.

y fetas de cartró-pedra,
ja proba de bofetadas!

décima part de lo que aquell mateix dia va gastarse
á Barcelona ab ostras.

Es clar: los temps son tan critichs!... los negocis
van tan malament!... los *cambis* son tan alts!...

Pero, anuncihin un bon concert, combinint una
corrida de toros, donguin un gran ball, ab el pro-
grama executat per una *acreditada orquesta* y ab
una junta d' obsequis á la porta, encarregada de re-
partir rams á las senyoretas!...

Veuran com llavors les entradas van á l' aranya-
estira-cabells y com la gent s' empenya la camisa...
a *beneficio de los pueblos inundados!*!...

Hi ha una porció de nenes sensibles que no pen-
san en altra cosa. Al agafar lo diari, ja se sab:

—¿No hi ha hagut cap terremoto? —Ni cap aiguat?
—Ni cap explosió?

Veuhen un epígrafe en lletras grossas: GRAN
CATASTROFE. 400 VICTIMAS?...

—Gracias á Deu!.... —Ja ballaréml....

Perque, no hi ha pas escapatoria: ab 400 vícti-
mas.... el ball de beneficencia es segur.

A. MARCH.

AL PEU DE LA CREU

Cada dia a primera hora
tot trist y sol
alli vaig tant si està núvol
com si fa bò.
Passo alli tot lo sant dia
sens cap repos;
a n' alli hi tinch jo ma vida
lo meu amor,
si d' aqueix lloch me traguessin
ja fora mort.
Quan la nit extén sas alas
y 's va fent fosch
me'n torno cap a ma casa
tot plé de goig.
Oh, Deu meu, jo vos demano
ab tot lo cor
que quan la mort vulgan darmes
siga en eix lloch.

Si acás en res puch servirte
volgut lector
pots trobarme á totas horas
que al carrer soch
del «Peu de la Creu» al número
quaranta dos,
al portal de la escaleta;
faig de pegot.

J. STARAMSA.

ARA VA DE VERAS

Cada vegada que un sabi, mal haja sigut inglés,
mal haja sigut alemany, ha pronosticat que 'l mon
estava á punt d' acabarse, me n' hi rigut.

Y no solzament me n' hi rigut, sino que á mes de
riuremen, no ho he volgut creure.

¡Son tan poch sólidias las rahons que las eminen-
cias científicas solen donar en aquests cassos!

Que la quia d' una estrella ab *idem* tocará ab la
Terra y li fará perdre l' equilibri...

Que las desferrals d' un planeta caducat tropessá-
rán ab el nostre y l' enviarán á can Pistrats....

Que.... iqué sé jo lo que s' empotllan per fernos
por y donar visos de veritat á la seva profecia!....

Pero ¡veuhen lo que son las cosas! Llavors que 'ls
sabis ho deyan, jo no ho volta creure: ara que cap
d' ells obra boca ni 's recordà días há de la liquida-
ció universal, ara es quan me'n adono de que 'l mon
s' està acabant á marxes forsadas.

Las senyals son infalibles. Los antichs auguris se
van cumplint ab pavorosa exactitud. Tot lo que 'ls
inteligents en la materia han dit que succehirà al
desapareixer del univers la bola que 'ns aguanta, es-
tá succehint.

Sant.... —iá quiñ sant podríam carregá 'l mort, que
no s' hagues d' enfadar?.... ¡Qué diable! —Sant....
Mariano ho diu textualment: «Poch temps avants
xd' acabarse 'l mon, s' observarán signos espanto-
sos. Las donas usurparán lo lloch dels homes; l' es-
perit guerrero s' apoderará de l' humanitat; tot
sanirà al revés de lo que correspondría....»

¡Tot anirà al revés! Ja hi som: lo moment anun-
ciat per Sant.... Mariano es aquest.

Tot va al revés de lo que hauria d' anar, ¡tot!

Los Estats-Units, que no 'ns poden veure ni en
pintura, venen á fernos visitas de cortesía.

Els alemanys, que á casa séva no s' entenen de
feyna, se'n van á arreglá 'ls assumptos dels xinos.

La joventut de París demana l' cap de 'n Zola per
donarlo als avestrussos del Jardí de Plantas.

Y per if de festa, un estudiant de Madrid surt al
carrer y 's posa á cridar: —«Muera el *Progres!*!»

Si després d' aixó no 's colocan vostés al costat
meu per reconéixer que tot aixó no es natural y que
evidentment lo món s' acaba, 'ls compadeixeré de
veras... y continuaré creyent que del drama de la
terra estém ja en las postimerías de la darrera es-
cena del últim acte.

¡Muera el *Progres!*... ¡Ave María Puríssima!

Que aixó ho hagués dit un pagés d' aquests que
sospitan que la civilisació es lo que ha portat la filo-

xera; que ho hagués dit un vell desenganyat; que ho hagués dit qualsevol estudiant de la universitat de Deusto... santo y bueno; un hom no hi hauria donat importància, deixant reposar en pau la profècia de Sant... Mariano.

Pero j'sortir el crit de «muera el *Progresos*» de la boca d' un estudiant de Madrit, lo París d' Espanya, la brújula que dona 'l rumbo á... no sé quants milions de ciutadans! —y dich no sé quants, perque encare estém esperant los resultats del últim cens.

Això no té retop: lo text es decisiu: «Tot anirà al revés de lo que li corresponderà.»

L' hora fatal ja ha arribat.

Avuy se crida ja: «¡Muera 'l *Progresos*!»

Demà's cridara: «¡Abajo la respiración! y ¡viva el cólera morbo!»

Y passat demà... j'list! s' acaba 'lmon.

MATIAS BONAFÉ.

L' ENVEJÓS

Quan vaig néixer, l' alegria
que als meus pares vaig donar,
va causarme tanta enveja,
que 'm vaig fe un tip de plorar.
Desde llavors no sossegó,
ni un moment tinch de repòs;
que 'l pitjor mal de la terra
es per mi 'l ser envejós!

Recordo com si fos ara
que quan tenia pochs anys,
ja envejava las joguines
que tenian los company's.
M' agradava 'l divertirme;
més jay! me feya sufri
que 'ls altres se divertissin.
¡Tot ho envejava per mi!

Aixis passava la vida
y aixis anava creixent;
y la enveja, més creixia,
com més gran m' anava fent.
Si reyan, sentia pena;
si ploravan, lo mateix.
Tant los plors com las riallas
me feyan fondre molt greix.

Un amich que jo tenia
estava á punt de casars'
ab certa hermosa nineta
que estimar-se van jurars'.
Mes jo envejant tanta ditxa
y trahint á l' amistat,
al pobre amich vaig robarli
l' amor y felicitat.

Los meus pares (que al cel
[siguin]
al morirse 'm van deixar
una regular fortuna,
que poch temps vaig conservar.
Envejant-ne més riquesas,
vaig tornarme jugado;
y vaig perdre aquella herència
per tenir massa ambició.

TIPOS...

FOTOGRAFÍAS SOCIALES

Avuy qué 'm veig fet un jayo
sense diners ni salut,
avuy, tinch encare enveja....
Imés que may n' haja tingot!
¿Qué voléu més? Fins envejo
als que d' aquest mon se 'n van,
perque 'l fibló de l' enveja
iun cop morts, no sentirán!

LLUÍS G. SALVADOR.

tingutsobradas ocasions de apreciarlo.
Al presentar avuy un volüm de més
de 100 páginas que conté 57 composi-
cions escullidas, entremesclantse las
del gènere serio ab las festivas, dona
probas ayrosas de concebir bé y ver-
sificar ab gran facilitat. Podrà si's
vol no elevarse fins á las sumitats de
l' alta poesía; pero dintre del carà-
cter senzill, franch, espontàneo, despu-
llat enterament d' efectes retòrichs
logra distingir-se, y 's fa llegir sempre
ab gust.

De lo qu' es l' aplech, tant com
el pròlech esclat de joventut del jove

y tipas.

LLIBRES

FOCH Y FUM.—Poesias catala-
nas, per A. FERRER Y FERRER (*Japet de l' Orga*).
—Vels hi aquí un conegut antich dels lectors de
LA ESQUELLA, encare que més que pel seu apelli-
do, pel seu pseudònim. *Japet de l' Orga* es un dels
bons aficionats á brindar sos pensaments en rat-
llas curtes, honrant ab elles als semanaris fes-
tius. ¡Y 'n sab de veras! Los nostres lectors han

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

criptor Sr. Marianello (*A. Llimoner*), qu' es un altre conegut nostre, ne dona una felis idea l' advertencia dirigida *Al lector* y que diu aixis copiada à la llettra:

«El sol desitj de tenir
en un tòmet los dispersos
m' ha fet recollí aquests versos
que 'l lector podrà llegir.

»No hi busquis filosofia,
ni geni, ni inspiració,
perque, fill, de tot això.
ne corra poch avuy dia.

»Y referent al capítol
de pretensions, te só franch,
aquest l' he deixat en blanch.
T' oferesh com diu lo titul

»foch en mas queixas sentidas,
planys de cor, notas sinceras,
y en las festivas llegeras
fum que's part un cop llegidas.

»No t' enganyo molt ni poch
puig de la virtut só esclau:
si ab tot foch y fum no't plau,
no t' hi pensis fumhi foch.»

Això es un dir. Ben segur pot estar l' autor de que no hi haurà ningú que ho fassí.

DICCIONARIO DE LAS IDEAS AFINES Y ELEMENTOS DE TECNOLOGIA, por *Una sociedad de literatos*, bajo la dirección de D. EDUARDO BENOV.—Hem rebut lo primer quadern de aquesta obra que verdaderament à Espanya feya molta falta. Una petita indicació bastarà per posar de relleu la seva importància. Així com en los diccionaris comuns las paraules están continuades per riguros ordre alfabetich, en lo *Diccionario de ideas afines* apareixen agrupadas per lo que representan. Las ideas semblants y dissenyables forman un gran número de agrupacions.

Ventatja d'aquest mètode: la seguretat de trobar sempre la paraula que's necessita per expressar una idea ab tots los seus matisos.

«No l'ha succehit cent cops, que una paraula dada, 'ls balla pel cap, la tenen à la punta de la llengua, y no obstant no poden precisarla? Donchs consultant lo *Diccionario de las ideas* la trobarán indefectiblement. Bastarà que acudeixin al grup de que forma part, y per audir à aqueix grup, ne tindrán prou si's fixan en qualsevol paraula anàloga idealment ó semblant à la que buscan. Un ben ordenat encadenament de referencias els portarà al bon terme del seu propòsit.

El *Diccionario de las ideas afines*, pels grans serveys que pot prestar als escriptors y en general à totes las persones ilustradas, mereix obtenir una bona acollida.

Se publica à Madrid y per quaderns.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

Lo Sr. Secretari de D. Teodoro Baró es més que una comedia un sainete entre actes. Com à tal creyém que ha de classificarse, tenint en compte sas tendencias y son objecte. Desde las primeras escenas se descubreix que l'autor no's proposa pas à estudiar tipos ó caracters, plantejar tesis ó problemes... res d'això. Lo Sr. Secretari, en lloch de dirigir-se à l'enteniment ó de tirar al cor, no fa més que buscar l'amagatall de las pessigollas, procurant al públich (y en especial al de bona fè) una estona divertida, per me'di de algunes situacions basadas en una serie de *quid-p; o quos* y assahonadas de xistes y ocurrences que no tenen res de verdas ni d'atrevidas.

Pel meu gust l'obra manseja... ofereix algunas sorpresas:

massa previstas... aquell afany de voler fer riure l' trobo una mica forsat... pero reconeix també que 'l meu gust no es, segurament en aquest punt, el de la generalitat del públich, que escolta plé de jovialitat l' obra, y crida à las taules al autor, 'l qual no's presenta per no trobarse en lo teatro.

Entre 'ls actors sobresortí, com era de preveure, 'l Señor Capdevila, que tenia à son càrrec lo paper de protagonista.

LICEO

Estreno de NERÓN

De *Nerón* va havern'hi molts al Liceo la nit del estreno de l'obra del famós Rubinstein: un à las taules, qu'era 'l tenor Marchi (ipobret), una munició à la sala d'espectacles, y en especial à las galeries altas. Nerón implacables que 's distingiren per la seva cruetat refinada... per la seva falta de consideracions à l'obra, al autor, als cantants, al públich en general... y à si mateixos.

Anar à presenciar l'estreno de una òpera ab lo partit pres de reventarla, la veritat no fa guerrero. L'eclectich Rubinstein era digne quen menos de aquella serena y despassionada atenció que en bona justicia no pot negarsé à ningú... y menos encare à un autor de talla universalment reconeguda.

Que Rubinstein escribint óperas vacilava, al revés que quan tocava 'l piano ¿Y qué? Pels verdaders intel·ligents aquestas mateixas vacilacions fillas de una conciència honrada, han de constituir un poderós atractiu, donant lloch à un detingut estudi que sempre resultarà profitós. Modern donchs, la seva furia els exigeints apassionats, els amants de que en lo teatre 'ls enlluheren sempre, els amics del estrípti, del pinyol, del efectisme fet ab mollo... y si no voleu sentir un'òpera, que serà més ó menos inspirada, deixinx-la à lo menos escoltar als que tenen ganas de ferse'n càrrec. Una producció sense ser genial, pot ser objecte de una gustosa curiositat.

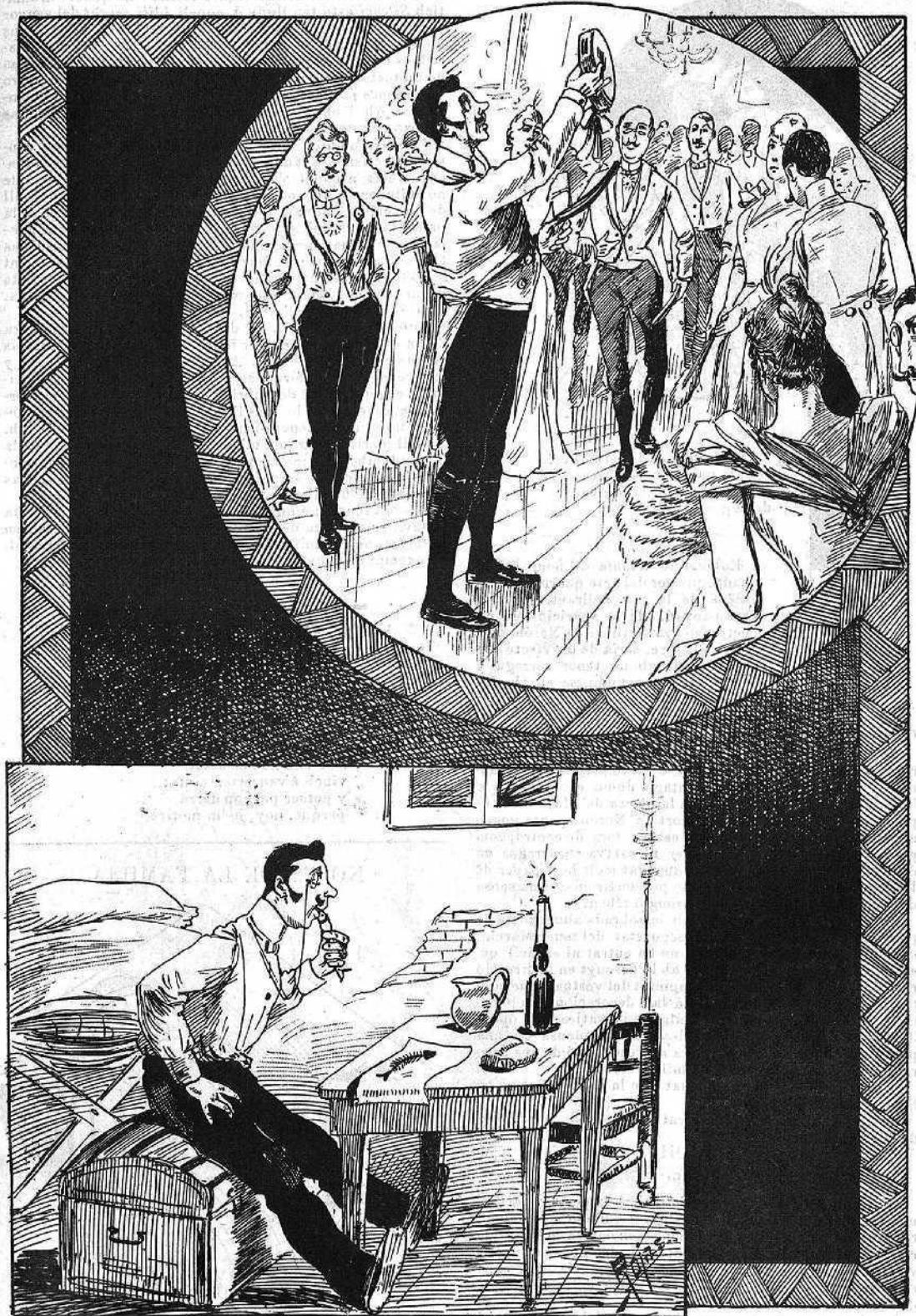
Nerón pecarà si voleu, de certa falta de homogeneïtat d'estil; pero té fragments notables, pessas enteras molt hermosas. Tot lo primer acte, y en especial la segona meytat, y de aqueixa meytat segona 'l cant de donas que accompanya 'l coroazament de la ninfa y l'epitalamí que canta 'l bariton, van molt rebé. ¡Llástima que 'l Sr. Puiggener canti l'epitalamí ab tanta bravura! Tot aquell quadro, excepció feta de la Sra. Carrera y de la Sra. Borlineto, que hi estan com deuhens, las demés figures de l'escena 'l desnaturalisan llàstimosament. En lloch de presentarse encarcaradas se deurián mostrar molt flexibles y fins còmicas. ¿No s'han adonat per ventura que aquell casament preparat per un poeta desitjós de apaygar las iras de Nerón, es cosa de broma? ¡Y qué més pot ser en la casa de una cortesana! Si s'interpretés degudament, la part dramàtica de la narcotización de la verge Criseida, resaltaría tal com l'autor va premeditarlo.

En l'acte segon hi ha també alguns fragments que revela lo talent de Rubinstein. Las escenes de Popes, las de Nerón, en qui posa de relleu las estrambotiques del seu caràcter, y en lo quadro segon, ja que no 'l ballable qu'és bastant vulgar, l'escena final qu'és grandiosa, y la 'n fa molt més encare la magnifica decoració del Mestre Soler, si no aixecan ni arrebatan al públich, no son gens despreciables.

L'acte tercero, sens dupte, 'l millor de la partitura. La romansa de Criseida, admirablement cantada per la Carrera sigué aplaudida. ¡Aplaudida en una nit de trángui y borrasca desfeta!... Aplaudit sigué també 'l duo de amor que segueix, de la Carrera y en Puiggener (típles y baritono) molt espiritual, molt sentit.... Mereixeria serio l'escena de típles y contralt (Carrera y Borlineto) rematacada ab aquella deliciosa berceuse, que alguns salvatges van atropellar bàrbarament. Y en lo segon quadro qui es que va ferse càrrec de l'oda de Nerón, davant de Roma entregada al incendi? Y no obstant, aquella pessa imposta... ¡Llástima que no l'haja cantada un tenor dotat de una veu més equilibrada y de millor timbre que la de 'n Marchi, al qual, per major destarorament, una part del públich, desde 'la primera instantània li va dirigir la proa.

¿Y qué no mereixia la superba decoració de 'l Soler y Rovirosa? Aquell teló de Roma cremant es l'obra de un mestre. Si s'haguess pogut combinar l'efecte que produí hei ab lo fum del vapor y ab los jochs de la llum vermella l'escapte s'hauria posat al nivell del enderrocamient del temple en lo *Sansone e Dalila*. Per desgracia al Liceo s'acostumara à posar las coses à mitjas.

SENYORS PER FORSA

En la reunió es el qui talla,
semsbla un rey, tot li somriu.

Al arribá á casa séva...
¡Ecce-Homo!... ¡Aquí l' teniu!

FESTEJANT

Del festeig en l' hermos cel,
res als promesos engrésca
com lo preparar la bresca
de la gran lluna de mel.

Rubinstein triomfa de nou, en lo primer acte quart. Aquella escena de la por delirant, si anés acompañada de la aparició dels especrets de les víctimas de Nerón, com marca 'l libbre, seria de un efecte decisiu. Ara, ab un tenor corregut y destarat y prescindintse en absolut del aparato, allí cau... y'l compositor paga 'ls descuts de la direcció escénica y las deficiencias de la *mise en scène*.

En l'últim quadro la superba decoració de la campinya romana iluminada per la lluna, obra impregnada de grandesa y de poesia, que fa la reputació de un escenògrafo, s'imposà a tot. Veritat es que la marxa dels legionaris es pobre... y que la escena de la mort de Nerón apenas pogué apreciarse, tant per Nerón, qu'estava fora de centre, com pel poeta Cassus, de qual paper n'estava encarregat un comprimari que havent desempenyat molt bé 'l paper de Doctor Cuius de Falstaff, ara no pot sortir en escena sense que una part del públic se 'l prengui riuent.

Ab aquests petits esculls, ab la sobrada abundància de personatges secundaris, ab l'inseguretat del tenor Marchi, qual ven de un timbre especial no ha entrat ni es fàcil qu'entri en l'orella del públic, ab lo desequilibrio en la direcció escénica, ab la pobresa i impropietat del vestuari que contrastava ab la magnificència de les decoracions; ab lo defecte capital de no donar-se a algunes passatges de l'òpera 'l caràcter degut, y sobre tot ab la destemplansa de una part de públic xocà la primera representació de una òpera, digna en tots conceptes de millor sort.

¡Ah si tothom s'hagués portat com la Carrera y com en Soler y Rovirosa...

La diva catalana y 'l pintor català siguieren los héroes de la representació.

LIRICH

SILENCI

Diumenge a la tarda vaig assistirhi. A la porta repartien un exemplar del prólech del drama. Confesso que aquell conjunt de vaguetats y de incongruencies va prevenirme en contra. Aquella literatura afortunadament per l'autor volérem creure que serà tota ella, *pose*... Si sigüés sincera ho sentiriam per ell, puig al nostre entendre, entra en 'lo plé domini de la frenopatia.

Dominats per aquesta impressió desagradable, gran sigüé la sorpresa que 'ns produí 'l *drama intim*. Res te que veu-

re ab el prólech aquell quadro just, vivent, arrengat al natural, deliciosament matissat. Ho dihem tal com ho sentíam, ab nostra sinceritat característica. Lo quadro dramàtic *Silenci* està tan lluny d'aquell *Idili morat* del senyor Gual, com lo vigor sanitós del deliri malaltis. *Silenci*, fins ab sas pretensions psicològicas y ab son perfum mistic es un tros de realitat felíssim traslladada á las taules de un teatro Felicitat al Sr. Gual per la seva obra; pero encare més per la rectificació de las seves derias decadentistas. Ab l'obra y ab la rectificació ha donat verdaderas probas de talent.

Pero ara no digui ningú que *Silenci* es una protesta contra l'efectisme, quan tot ell es un efecte... un efecte discret, velat, atenuat si volen; un efecte que no crida, que no enlluerna, que no s'agitá; pero un efecte sempre, fill de un càlcul refinat. La manera de conduir l'acció, la presentació escénica, lo té baix, naturalíssim, ab que parlen los personatges que únicament poden sentirse desde las tres ó quatre primeras filas; lo deixar la platea enterament á las foscas... efectes y mes efectes... y en conjunt, l'efecte de un continuat pianissim, molt adequat, per cert, á la naturalesa especial de l'obra.

Aquesta no connou. Lo drama intim, la situació única de un esperit no pot entrar fondament fins á fer vibrar las cordas sensibles del cor. Agrada, sí, interessa, també, y encare mes per la forma especial que pel fondo. Lo sufriament engendrat pel descubriment de las cartas de una morta que revelan tot lo mes l'existència de un amor platònic, no es un element prou poderós per emocinar al públic. Aquell marit pateix una mica massa, y aquell capellà calla massa també. Ab una franca expansió de amicà podria consolarlo millor que no brindantli per tot remey las tristes fruïcions de un silenci etern amanit ab llàgrimas.

L'obra tendeix á una tristesa de cap, no de cor. Ab tota la seva vestimenta de realitat es en lo fondo, ja que no en la forma, una manifestació de romanticisme sentimental, no exempt de convencionalisme.

N. N. N.

A CAL CORREDOR

—Se pot passá?

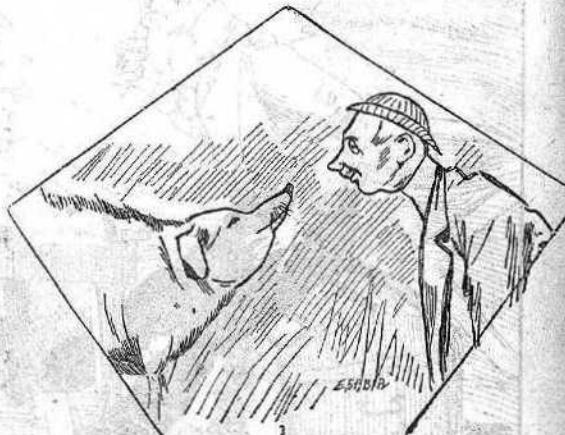
—Avant!

—Bernal!

—Hola Dido, d'hont sortiu?

—Com que tú desdel' istiu
á la vila no has estat;
vinch á veurert' á ciutat,
y potser pel cop darré,
perque, noy, jo 'm moriré.

NO ES DE LA FAMILIA

—Qué fa en Sam?

—M'ho diu a mi?
Dispensi, soch mallorquí.

Ditzós carriol de Fransa!
no'm queda mes esperansa
que aná a captar.

—Sí.

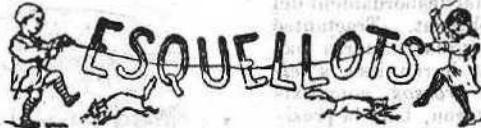
—Ja sé.
que un bon xich havéu rebut
—¡Y tall de mala manera,
y vull vendre a la carrera;
las obligacions t' he dit.
Aixó m' ho veig mitj perduto,
y no vull patir-hi més.
Mira que l' que té dinés
també'n passa de disgustos.
—Es cert, no's guanya per sustos.
—Tants papers y no darn' res!
—Veyáu: què volen comprar
pera liquidar la venda?
—Triam un paper de renda
dels que no pugan quebrar.
Noy, tú m' has d' aconsellar
que ja sabs quin es millor.
—Bitllets de Cuba.... Exterior
Orenses.... Municipals....
Si avuy tots estan prou mals
l'ido: aquest trángul fa horror.
—¿No sabs què m' aconsellava
un gran amic de la vila?
Comprar Norts. Ne té una pila,
y barato me 'la donava.
Pro vaig pensáu: ¿y si es un rave?
—Deixéuvs de Suds y Norts,
perque aquests ciclons tan forts
se'n duhen del mar l' arena.
¿Norts? Si ab un pal à la N
acabat llegiréu....

—[Morts!

—Jo à vos no 'us haig de enganyar,
ni m' hi haig de guanyar la vida.

Si acàs venéu, desseguida
lo diné anéu a amagar.
Que ningú puga ensumar
que guardéu una moneda,
perque avuy al mon no hi queda
ni serietat, ni honradés;
colguéu-lo com bon pagés,
perque avuy, fill, què s' enreda?

L' AVI RIBERA.

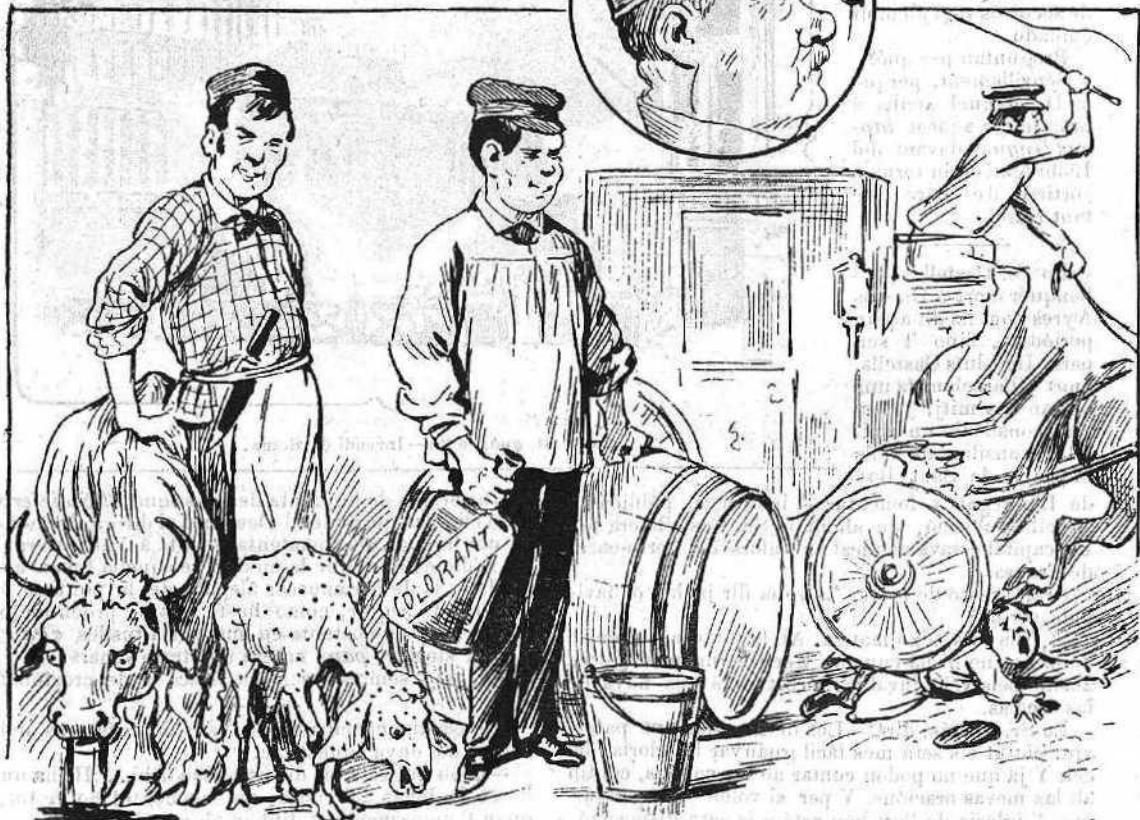

Participém als nostres lectors qu' estém fent traballs extraordinaris pera publicar lo *Número 1,000* de LA ESQUELLA, solemnisant d' una manera esplèn-dida y fins avuy desconeguda, una fetxa que pochs senmanaris espanyols han lograt celebrar.

Ens proposém que l' *Número 1,000* resulti una fita memorable que marqui 'ls nostres primers vint anys de vida periodística, y á la vista dels elements fins avuy reunits abriguem la seguretat de poguer realisar cumplidament nostres desitjos.

LOS VERDADERS NERÓNS

—Que 's desenganyin los del Liceo; aquí no hi ha més *Neróns* que nosaltres.

Això es tot quant, sobre l' assumpt, podém dir de moment als nostres lectors.

Per últim s' han recordat dels pobres que han sufert danys à causa del desbordament del Llobregat. Tractantse d' aigua per forsa havien de reunir-se 'ls peixos grossos', com aixís ho feren, baix la presidència del governador de la Província.

De moment y mètres disposan lo necessari per recaudar fons van pronunciar algúns discursos mes ó menys conmovedors.

Y entre 'ls que parlaren, no podia faltarhi D. Manuel Girona, precisament per allò que va dir:

—Señores: Desde el año 65 vengo formando parte de todas las calamidades de Barcelona.»
(Riallas generals.)

Ja cal que la Junta de socorros vagi ab molt cuidado.

Preguntan per què?
Senzillament, perquè si D. Manuel arriba à pronunciar aquest *lapsus linguae* davant del Llobregat, el riu torna à sortir de mare, de tant riure.

Lo Sr. Castells, no 'l banquer mort à Buenos Ayres com ha dit algun periódich, sino 'l seu pare, D. Lluís Castells, mort à Barcelona fa uns dos anys y mitj, ja en vida constituió un capital per ausiliar als vells impeditis de Sant Boy de Llobregat y fomentar l' instrucció pública en aquella població, de ahont lo Sr. Castells era fill. Lo capital estava empleat en valors del ferro-carril de Fransa.

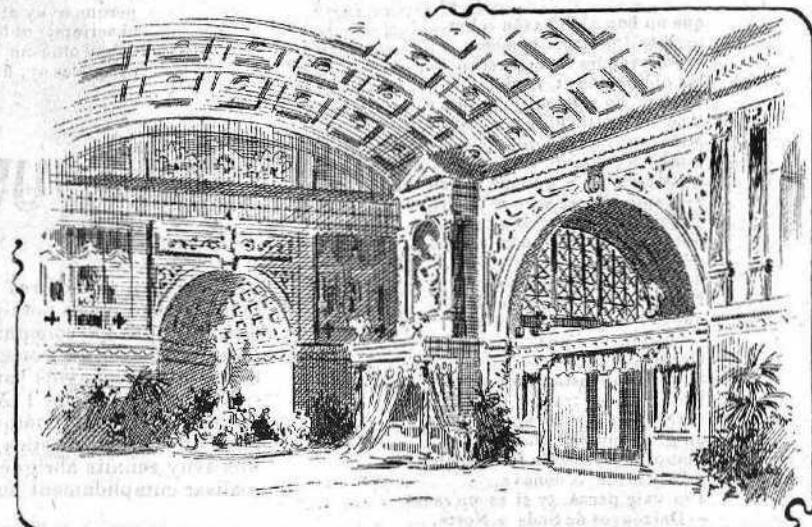
Ara, 'l resto de lo que 'ls volia dir ja ho endavantan èrror?

Sí, senyors, això mateix. Ab la ditxosa suspensió de pagos no hi ha cupons, y sense cupóns no hi ha ausilis pels vells inválits, ni estimuls pels noys de las escolas.

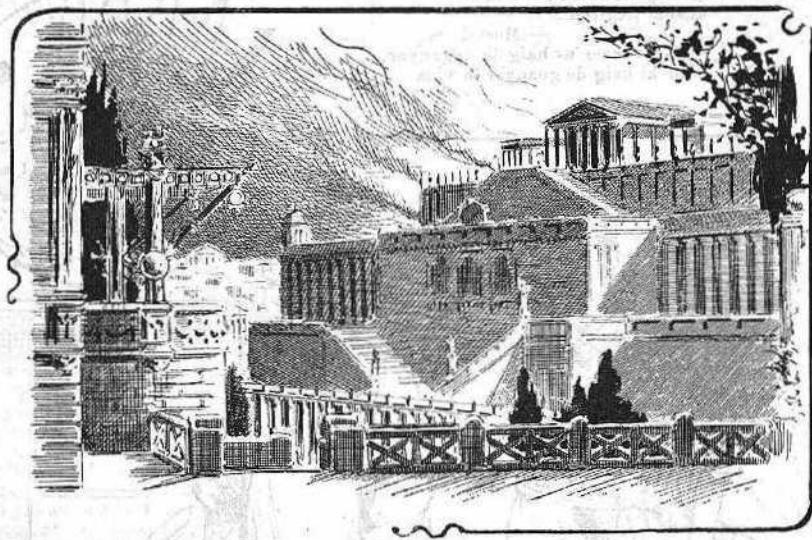
Lo Sr. Planàs, dirà:—Los desgraciats que pateixin: patint els serà mes fàcil guanyar la glòria del cel. Y ja que no poden contar ab los cupóns, contin ab las mevas oracions. Y per si volen acompañar-me, l' iglesia de Port-bou està á la seva disposició.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—NERÓN.

Decoracions del mestre escenògrafo

ACTE II, quadro 1.r.—Los departaments de Popæa, en lo Palau imperial de Nerón.

ACTE III, quadro 2.n.—Incendi de Roma.

Una errada de imprenta deliciosa que *El Noticiero* posà en boca del general Despujol al dirigir diumènje una arenga als somatents reunits a Vallvidrera:

...diciéndoles que la misión de aquella fuerza armada es la de permanecer alejada de la política y que debían seguir, como hasta ahora, procurando que el lema que ostenta en sus porta-fusiles «Pan, pan, y siempre pan» no era una frase vana.»

Pá, pá y siempre pá... ¿De llesca ó de crostóns?

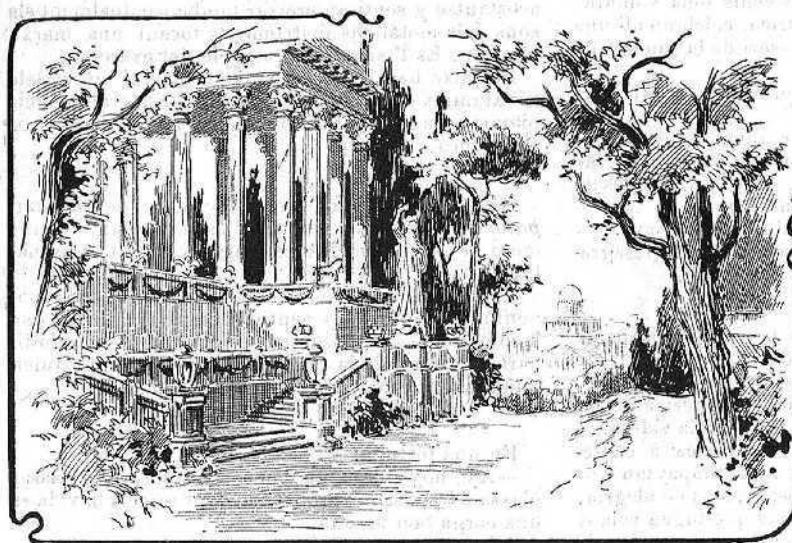
Un assiduo concurrent als balls de màscaras del Liceo, me deya aquest dia:

—Creu qu' es molt divertit assistirhi.... Hi ha un florèt de donas animadas, qu' enamoran! Sobre tot, quan t' empren y t' diuen ab veu de falset:

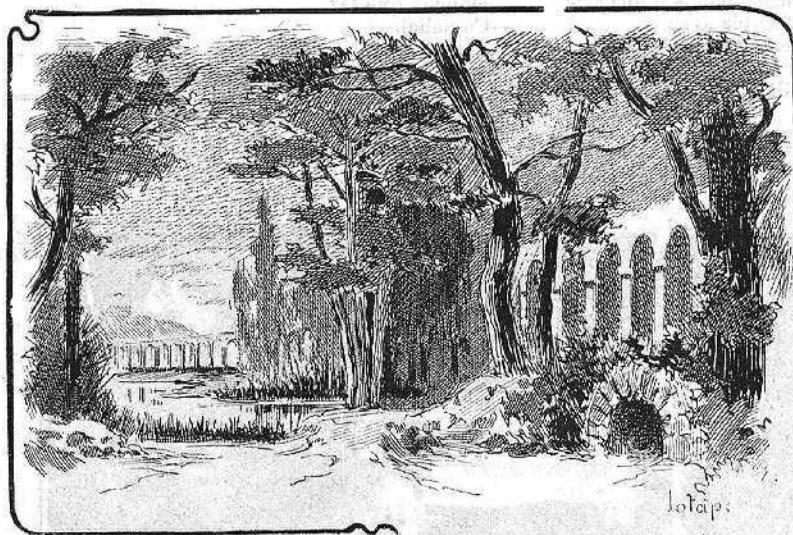
—«Hola tú.... ja t' coneix.»

—Opera del compositor rus A. Rubinstein.

F. SOLER Y ROVIROSA.

ACTE II, quadro 2°—Lo temple d' Evandro.

ACTE IV, quadro 2°—Campinya romana.

—Y això t' divorceix? —vaig preguntarli.

—Figura't!.... Fins me fa badallar, pero això te una ventatja: badallant badallant m' entra la gana, y al últim me'n vaig al restaurant tot sol.

Ara que's troba á Barcelona 'l Sr. Marqués de Riestra, vice-president de la Companyia arrendataria de cerillas, fassa'l favor d' escoltar quatre paraulas:

Desde que la Companyia es Companyia qu' está burlantse dels consumidors. La llei li marca las classes que ha d' elaborar y vendre al públich y l' número de mistos que ha de contenir cada capsas segons classe.

Donchs bé, feta la llei, feta la trampa. Y la trampa consisteix en unes capsetas titulades *especiales*, que tenen menos mistos que las reglamentarias.

Vosté Sr. Marqués de Riestra, dirá sens dubte:—Las capsas *especiales* se distingeixen de les reglamentarias pel color, de manera que si l' públich las pren es perque vol.

—No, Sr. Marqués. Encare que de un quan temps ensa's distingeixin unes capsas de las otras, cosa que avants no succehia, lo públich las pren, no per que vulga, sino perque las hi donan, y las hi donan, perque en la major part de las expendedurias no n' hi ha d' otras, y no n' hi ha d' otras perque quan los expendedors van á fer saca, si's plan per forsa 'ls carregan d' *especiales* y 'ls fan dejunar de *reglamentarias*.

Això es lo que passa y això es lo que no pot anar.

Ja se que gracies á la merma que representa un tant per cent bastant considerable, la arrendataria de cerillas reparteix uns dividendos molt suculents. Pero això no fa noble, Sr. Marqués de Riestra.... i y qué ha de fer!...

Quan els pobres mistaires venian capsas pel carrer las davaven plenes.. y això que no tenien la sanch blava.

La Companyia de Fransa s' nega á transportar centenars de wagens de taronja, que á Valencia estan esperant.

Los exportadors, davant del perill de que la mercancía s' fassa malbé, s' estan donant á tots los dimonis del infern.

Pero 'l Sr. Planas respón sempre lo mateix:—*Naranjas!*...

Aixís vetlla pels interessos de la companyia que te al seu càrrec.

Pero jo ja ho veig. Enemich acèrrim dels obligacionistas, y al veurels tan irritats, no vol de cap manera que pugan refrescarse prenen una taronjada.

**

Un' altra nota carrialaire.

Ab motiu de haverse romput l' armonia entre la Companyia de Fransa y la de Madrit-Zaragoza-Alicant, desde 1.er de febrer han quedat suprimits los trens expressos entre Madrit y Barcelona.

Aixís es com s'ha de procedir, y encare ben mirat es poch. Lo que haurfan de fer las empresas fora suprimir tots los trens y tancar las estacions, oferint

al públich com á únic medi de viatjar un servey de *burros accelerats*.

Aquesta nit los pochs sobrevivents dels voluntaris catalans de la guerra de Africa, celebren ab una funció en lo *Tívoli* lo 38 aniversari de la guerra de Tetuán.

L' *Orfeó català* dirigit per en Millet penderà part en la festa.

Fentho aixís, no hi ha dupte que honrarà molt á Catalunya, dignament representada per aquell grupat de valents, los mes d' ells, cap á sas vellesas, víctimas de la miseria y l' abandó.

«La patria es forta»—digué l' immortal Clavé.

Y aixís será sens dupte: forta; pero molt desagradida.

Un quadret barceloní.

Pero per veure'l y apreciarlo be, precisa trobarse dintre de una habitació de la Rambla, en una tarde de l' actual estació de hivern, en que 'ls plátanos no conservan ni una fulla y 'ls balcons permaneixen tancats. S' ha de contemplar á través dels vidres.

Los pardals saltan de branca en branca á centenars, á milers: xerrotejan, jugan, s' empaytan volant, descuidadament, á cor obert, plens de alegria.

Pero de sopte ne passan alguns que fugen volant á tota pressa, y darrera de aquesta vanguardia de fugitius ne segueix tot un núvol, fugint també esparverats, com si un pànic encomenadís ó una rataxada de vent se 'ls emportés Rambla avall.

Las brancas dels plátanos despulladas de fullas, quedan en un instant netas d' aucells.

¿Qué ha succehit? ¿Tal vegada l' esparver? No, se nyors.

Prompte se 'n donarán compte.... Escoltin bé, y comensarán á sentir los ecos llunyans, casi imperceptibles de una banda militar, que gradualment va acostantse y sentirán creixer també gradualment els sons dels metàlics instruments tocant una marxa tenebre. Es l' entero de un jefe del exèrcit.

Per aixó han fugit los pardals. Ben al revés dels trinxeraires del carrer, los volàtils trinxeraires dels plátanos de la Rambla son enemichs dels enterros ab música.

Demà dissapte, número extraordinari de *La Campana de Gracia*, ab text molt escollit y un bon número de intencionadas caricaturitas de gran actuabilitat.

Item mes: haventse agotat lo número correspondent al 22 de janer, y sent infinitas las personas que 'l sollicitan, se reproduuirá en lo número extraordinari l' facsímil de la carta dels presos de Montjuich que tant va cridar l' atenció del públich.

En una tertulia:

—Ay, noy—deya un comerciant que volta passar plassa de pensador profundo—tant mateix la vida es una carga ben pesada.

—A lo que un amich li respongué:

—Lo qu' es aquesta frasse no fa filosop.

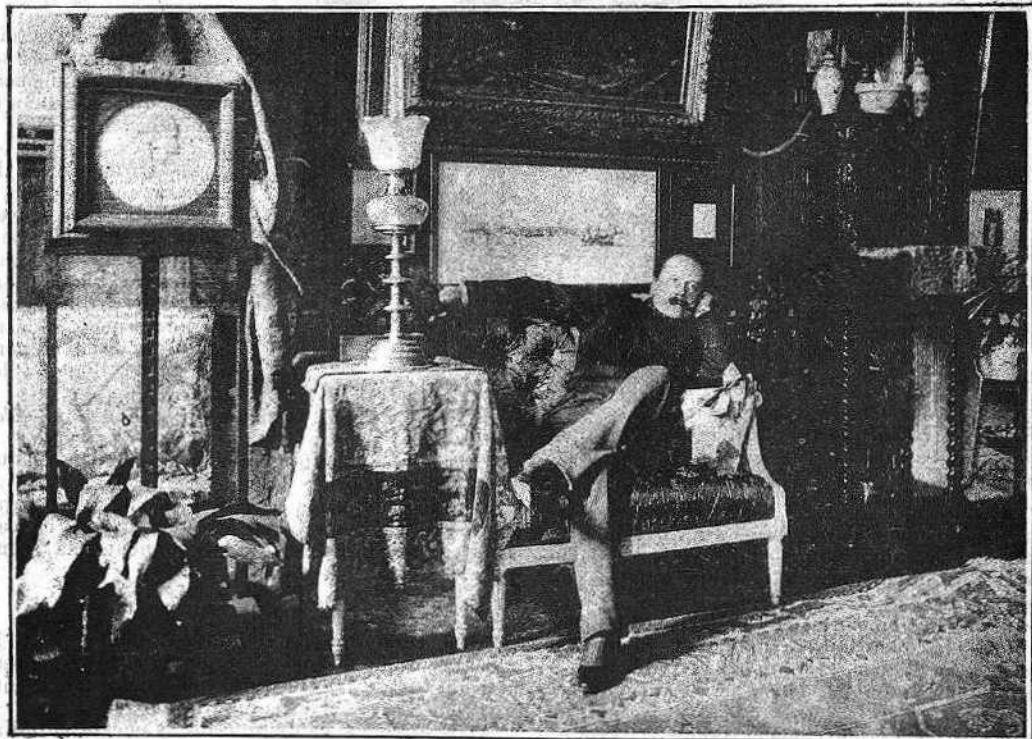
—Donchs que fá?

—Camàlich.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 68.—Barcelona.

INTERIORS CÉLEBRES

L' eminent compositor Mr. Massenet en lo seu despaig.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

**COLECCION
DIAMANTE**

Obras escogidas de distinguidos literatos nacionales y extranjeros, publicadas en tomos de más de 200 páginas en 8.º menor, con elegantes cubiertas en colores distintas para cada volumen.

OBRA NUEVA. Acaba de salir el tomo 57

COSAS MÍAS

POR EL NOTABLE ESCRITOR **DON JOAQUIN DICENTA**

Un tomo Ptas. 0'50

Obra nueva

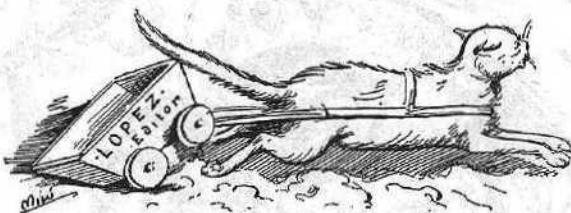
ELENA

POR

ALEJANDRO DUMAS

(Padre)

Un tomo 8.º edición Tasso
Ptas. 1.

PROSA

POR

Enrich Fuentes

Un tomo 8.º Ptas. 3.

Novedad, de D. JUAN VALERA

DE VARIOS COLORES

Un tomo 8.º Ptas. 3.

VISLUMBRES POR Torcuato Tasso y Serra. Un tomo 8.º . . . Ptas. 2.

Emilio Fernández Vaamonde

Nueva. | PABLO MANTEGAZZA | Acaba de salir

DIÁLOGOS POESÍAS

Un tomo 8.º

Ptas. 2.

ARTE DE ELEGIR MUJER

Un tomo 8.º ilustrado. Ptas. 4.

BARCELONA A LA VISTA

Album de fotografías de la capital y sus alrededores, conteniendo 192 VISTAS ricamente encuadradas. Un tomo Ptas. 8.

◆ Aconteixement periodístich ◆

ESTÉM PREPARANT LO

NÚMERO 1,000
DE
LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, 6° en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà à volta de correu, franca de ports. No responem d' extravios, no remetent ademés 1 ral pel certificat. Als corresponents de la casa, se'ls otorgan rebrixas.

CARNAVAL DE BARCELONA
CARTELL ANUNCIADOR

(Original de Ll. Labarta).

Copia reduhida del que obtingué lo primer premi en lo certámen de cartells.